

RUS TILINI CHET TILI SIFATIDA O'RGANISHDA YUZAGA KELADIGAN MUAMMOLAR VA QIYINCHIKLAR

Atamirzayeva Kamila Alisherovna

NamDU oqituvchi,

Mirzarahimova Muxlisa Ilhomjon qizi

Namangan davlat universiteti Filologiya fakulteti

O'zga tilli guruhlarda rus tili yo'nalishi talabasi

Anotatsiya: Ushbu maqolada rus tiliga chet tili sifatida qarash, uni o'rganishda yuzaga keladigan muammolarni bartaraf etish va qiyinchiliklarga duch kelganda qanday yechish yo'llari bayon etilgan.

Kalit so'zlar: Ta'lism, texnologiya, rus tili, muammo, talaffuz, maktab, oliygoh, e'tibor.

Anotation: This article describes ways to treat Russian as a foreign language, address problems that arise in studying it, and solve it when faced with difficulties.

Keywords: Education, technology, Russian, problem, pronunciation, school, school, attention.

Аннотация: В данной статье описываются способы обращения с русским языком как иностранным, решения проблем, возникающих при его изучении, и их решения при возникновении трудностей.

Ключевые слова: Образование, Технология, Русский язык, Проблема, Произношение, Школа, Школа, Внимание.

Bugungi hayotimizda, bugungi ta'lism standartida eng ko'p e'tibor chet tillarini o'rganishga qaratilmoqda. Birinchi Prezidentimiz I.Karimov ham "Agar bolalar erkin fikrlashni o'rganmasa, berilgan ta'lism samara uchuni past bo'lishi muqarrar" degan fikrni bildirgan edilar. Shuning uchun bolalarni erkin fikrlashga undashimiz, ularning dunyoqarashini boyitib borishimiz kerak.

O'Z-O'ZINI TARBIYALASH metodi bu - o'quvchilarning o'zini o'zi idora qilish va o'quvchilarning turli organlari faoliyatida faol ishtirok etishni ta'minlash, ijtimoiy mavqeini oshirishning ta'sirchan vositasidir.

O'Z-O'ZINI BAHOLASH metodi bunda xatti-harakatlari, fazilatlari, xulq-atvorini tahlil qilish, asosida o'z shaxsiga baho berishga yo'naltirilgan faoliyat turi

hisoblanadi. O‘quvchi o‘z-o‘zini baholash qiyin, lekin ularni bunga yetarlicha tayyorlash mumkin. Buning uchun o‘quvchi o‘z burchini tushunishi, tahsil va tarbiya olish uchun sababli asos bo‘lishi, ya’ni tarbiyalanishni xohlashi, o‘z - o‘zini takomillashtirishga intilishi lozim. Bu usul ularga o‘zlariga chetdan turib, xolisona baho berishga yordam beradi.

RAG‘BATLANTIRISH metodi bu - o‘quvchilarning faoliyatiga, xatti harakatiga ijobiy baho berish, asosida unga ishonch bildirish, ko‘nglini ko‘tarish va ularni qo‘llab-quvvatlash usuli hisoblanadi.

O‘qituvchi doimiy ravishda o‘quvchilaridagi o‘zgarishlarni kuzatib borishi, ularga nisbatan e’tiborli bo‘lishi kerak bo‘ladi. Shundagina, o‘quvchilar o‘zlarini e’tiborsiz qolodik deb bilmaydilar. Doimo e’tibordaman deb o‘ylab, rivojlanishga, oldinga intilishga harakat qilib boradilar. O‘qituvchi hamma o‘quvchilariga nisbatan jamoadaadolatli bo‘lishi kerak. Shunda o‘quvchilari ustozini hurmat qilishadi, bilimlarni to‘g‘ri baholashlariga ishonishadi. Ustozlar shu tariqa, o‘z jamoasida o‘z o‘rinlarini topishadi [1].

Bundan ko‘zlangan maqsad o‘quvchilar uchun yana ham ko‘p bilimlarni egallashga va ko‘plab yangi bilimlarni zabit etishga yo‘l ochadi. Bu borada ta’lim sohasida ham turli xil zamonaviy texnologiyalar orqali o‘quvchilarga axborot yetkazib berish usullari tashkil etilmoqda. Albatta, buning natijasini erishilayotgan natijalardan ko‘rishimiz mumkin.

Xususan,mamlakatimizda rus tiliga chet tili sifatida qaralamydi,unga ikkinchi ona tili sifatida qaraladi Bunga sabab Ikkinchi jahon urushi davrida ko‘plab ruslar bizning yurtga evakuatsiya qilingan va shu bilan bizning yurtni ona xalq sifatida ko‘rishgan albatta, ular bilan birga tillari ham kirib kelgan shuning uchun rusiyabonlar ko‘p. besh qo‘l barovar bo‘lmaganidek chekka-chekka hududlarda rus tiliga e’tibor juda past, buning oldini olish uchun eng yaxshi yechim ,hozirda yetishib chiqayotgan yosh mutahassislarni jalb etish kerak.

Rus tilini chet tili sifatida o‘rganishda yuzaga keladigan muammolar:

1. Talaffuzda yuzaga keladigan xatolar;
2. Kam vaqtini til o‘rganishga sarflash;
3. Maktab va ba’zi oliygohlarda rus tiliga kam e’tibor qaratish ;

Rus tilini chet tili sifatida o‘rganishda yuzaga keladigan muammolarga yechimlar:

1. Talaffuz vaqtidagi aksentni yo‘qotish uchun qilinadigan yechimlar;
2. Til o‘rganishga ko‘roq vaqt sarflash va undan unumli foydalanish;
3. Maktablarda va oliygohlarda chet tillariga yetarlicha e’tibor qaratish va malakali mutahassislarni jalb etish.

Talaffuzda yuzaga keladigan xatolar. Ma'lumki, rus tili bizga begona til bo'lganligi sababli doimiy so'zlashib yurgan tilga nisbatan gapiroayotgan paytda talaffuzda ko'plab xatolar bo'ladi.

Kam vaqtini til o'rganishga sarflash. Hozirda eng og'riqli bo'layotgan vaziyatlardan biri yosh avlodning O'rgimchak to'riga o'ralib olib ko'plab vaqtlanini behuda sarflayotganlari bo'lmoqda.

Maktab va ba'zi oliygohlardsa rus tiliga qaratilayotgan kam e'tibor. E'tibor berilsa shahar va qishloqlardagi maktablarda chet tillariga berilayotgan e'tibor va yaratilayotgan sharoitlar farq qiladi. Bu kabi holatlar o'zidan kelib chiqib yana ham ko'proq izlanishlarni talab etadi.

Talaffuz vaqtidagi aksentni yo'qotish uchun qilinadigan yechimlar chet tili (rus tili) - nega rus tili o'rganish kerak? Degan savolga men shunday javob beraman :"Rus tili "muloqot tilidir" uni o'rganish ham kerak, ham muhim". Nega? Chunki menga dunyodagi barcha insonlarning bir-birlari bilan qanday muloqotda bo'lishlari yoqadi. Sizda ham rus tili dunyodagi eng mashxur til degan savol tug'ilganmi? Axir xalqaro til murakkab bo'lmasligi kerakda. Talaffuzda aksentni yo'qotish uchun ko'proq shu tildagi ovozli va audio darslarni tinglash va ushbu tilda mukammal suhbatlasha oladigan insonlar bilan ko'proq muloqot qilish kerak.

Til o'rganishga ko'proq vaqt saflash va undan unumli foydalanish. Til o'rganayotgan inson o'zining bekorchi narsalarga ketayotgan vaqtini va fiikrini bir joyga jamlab butun e'tiborini til o'rganishga qaratishi kerak.

Maktablarda va oliygohlarda chet tillariga yetarlicha e'tibor qaratish va malakali mutaxassislarni jalb qilish. Mutaxassis - biror bir sohada maxsus bilim va tajribaga ega bo'lgan kishi, ixtisos egasi [2]. Endilikda zamon bilan hamnafas bo'lgan holda o'z kasbining mutaxassisi bo'lgan kishilarni jalb qilish kerak va ular har sohada o'rganuvchilarni qiziqtira oladilar.

Xulosa qilib shuni aytganda, har narsada qiyinchilik va muammolar bo'lganni singari chet tilini o'rganishda haam bu kabi holatlarga duch kelishimiz mumkin. Ta'lim – bu tarbiyadan keyin keluvchi eng muhim atamadir. Uning ichiga kirib o'rganilsa, ta'lim va tarbiya bir biridan ajralmas tushuncha ekanligi anglaniladi.

Suv bilan ekin o'sar,

Ta'lim-tarbiya bilan – odam [3].

Bizning oldimizga qo'ygan maqsadimiz chet tillarini mukammal o'rganib, kelajak avlodga yangi texnologiyalar bilan yetkazib berishdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. <https://cyberleninka.ru/article/n/rus-tilini-o-qitishda-ta-lim-metodlari#:~:text=birinchi%20Prezidentimiz%20I,o%27z%20o%27rinlarini%20topishadi>
2. <https://uz.m.wiktionary.org/wiki/mutaxassis>
3. <https://n.ziyouz.com/portal-haqida/xarita/uzbek-xalq-ogzaki-ijodi/uzbek-xalq-maqollari/tarbiya-va-odat-haqida-maqollar>